

**МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ"- ВАРНА**

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.и.к.н. Красимир Марков Марков,
професор в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
на доц. Иван Стоянов Александров, д.пс.н.

за придобиване на академичната длъжност „професор“ в област на висше
образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално
направление 3.2. Психология (Медицинска психология)

Варна 2018

Становището е възложено по решение на Научното жури, определено със Заповед на Ректора № Р-109-374/25.06.2018 г. на Медицински университет – гр. Варна.

I. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

В конкурса кандидатът е представил 78 публикации, от които 2 монографии, 2 дисертации, 10 части от учебник, 36 публикации до заемане на АД „доцент“, 29 публикации след заемане на АД „доцент“ и невключени в публикациите по дисертационния труд за научната степен „доктор на науките.“

Доц. д.пс.н. Иван Александров работи като преподавател от 2010 г. до сега в Технически университет – Варна, и от 2012 г. до сега в Медицински университет - Варна, като от 2015 г. е ръководител на катедра. Води занятия по учебните дисциплини Медицинска психология на студенти по медицина, дентална медицина, фармация и медицински мениджмънт, както и провежда онлайн лекции и упражнения със студентите от филиала на Медицинския университет в гр. Сливен.

Същият има регистриран активен научен профил в Google Scholar

Доц. Александров е бил научен ръководител на двама успешно защитили докторанти и в момента е научен ръководител на четириима докторанти обучавани в катедрата.

II. Основни научни резултати и приноси

Научните приноси в авторските публикации са свързани преди всичко с разработване на проблематика, която може да бъде обособена в шест тематични направления:

Първо: Проучване на проблемите по психологичното осигуряване и психологичната помощ в болничните заведения.

Областта включва 5 публикации. Разгледани са проблеми свързани с психоемоционалната рехабилитация и социалната адаптация на пациенти

с термични травми, организационните аспекти на кризисната психологична работа в болнични условия, влиянията на дългосрочната мотивация и генерализираното очакване за оптимизъм при функционирането на личността в процеса на реадаптация към извънболничната среда, доминиращите преживявания свързани с предоперативната и следоперативната тревожност, спецификата и проблемите в оказването на психологична помощ в болнична среда.

Приноси от концептуален и изследователски /научен/ характер:

1. Концептуализация на модел на психологична помощ съобразен с конкретната проблематика в болнични условия.
2. Превенция на кръвоносните инфекции сред медицинските сестри.
3. Протезиране на игли и профилактика след експозиция от медицинските сестри.
4. Организацията на практическите занятия в подготовката на специалистите по здравни грижи .
5. Възможности за подобряване на организацията на лечебното хранене в болнично отделение.
6. Риск от заразяване с хемоконтактни инфекции при студенти от специалност медицинска сестра и стандартни мерки за безопасност.

Второ: Изследванията свързани с функционирането и адаптационните реакции в екстремални условия.

Областта включва 1 монография и 6 публикации свързани с изследвания на стреса и последиците от него за водолази при симулативни дълбоководни спускове, организационния стрес и проучване на стресовите реакции в болнични условия.

Приноси от концептуален и изследователски /научен/ характер:

1. В монографичният труд са описани общо 39 случая на симптоматика на разстройството от практиката на автора.

2. Разгледани са спецификите на сексуалното насилие, военните действия, тероризмът, пиратството, отвличанията и развитието на симптоматиката. Обърнато е внимание на травматичните увреди и ПТСР, както и на психологичната помощ и превенция на ПТСР.

3. Идентифициране на проблемите свързани с личностното възприемане на екстремалността на средата и реакциите към нея.

4. Важен принос за изясняване на особеностите на ПТСР представляват разгледаните в специфични болнични условия.

5. Сериозна част е отделена на спецификите на изследване на ПТСР симптоматиката при деца.

Трето: Проучване особеностите на хората с хранителни разстройства.

Областта включва 4 публикации.

Разгледани са проблеми свързани с хранителните разстройства.

В разработките от тази област се включват и изследвания свързани със спецификите при диагностициране на хранителното разстройство.

Приноси от концептуален и изследователски /научен/ характер:

1. Обосновани са възможностите за проверка за ранно откриване на хранителни разстройства.

2. Систематизирани са рисковите фактори за хранителни разстройства.

3. Разглеждането на хранителните разстройства като негативен образ за собственото тяло и възможностите за превенция.

Четвърто: Изследване на взаимоотношенията родител - дете
Областта включва 3 публикации.

Приноси от концептуален и изследователски /научен/ характер:

1. Рискове за здравето на майката и бебето при самоволно спиране на противоепилептичното лечение по време на бременността.

2. Детското затлъстяване като рисков фактор за развитието на захарен диабет.

3. Нагласи, преживявания, поведенчески и социални модели в семейства, отглеждащи дете с проблеми в развитието.

Пето: Проблемните области на измерванията в клиничната практика.

Областта включва 6 публикации.

Публикациите включват валидизация на въпросник (Семеен инвентар за самооценка - SFI) за семейни взаимоотношения, разглеждане на проблемите при използване на проективни методики в съдебно-психиатричната и психологична експертиза, новостите свързани с изследването на пациенти в напреднала възраст и при специфични психични разстройства.

Приноси от концептуален и изследователски /научен/ характер:

1. Количествен ЕЕГ сравнителен анализ между разстройство на аутистичното спектър (ASD) и хиперактивно разстройство с дефицит на внимание (ADHD).

2. Прилагане на общата оценка за батерия CERAD в българската популация с деменция.

3. Скрининг за дистрес при онкологично болни пациенти и фактори, повлияващи нивото му.

4. Диагностични предизвикателства при оценката на посттравматичното стресово разстройство.

5. Съвременна диагностика на разстройствата от аутистичен спектър (PAC).

6. Опит и грешки при вземането на диагностични решения

От практико-приложен характер:

1. Създаване на оптimalна организация за провеждане на адекватни клинични психологически изследвания при пациенти.

Шесто: Тематична област, която е по-обща и включва публикации с различна насоченост.

Областта включва 4 публикации.

Приноси от концептуален и изследователски /научен/ характер:

1. Информираност сред подрастващите относно рисковите фактори за сексуалното здраве.

2. Проучване на нивото на информираност сред подрастващите за полово предавани болести и начини за тяхното предотвратяване.

3. Взимането на решения в цифровия свят: Дали гледането на видеоклипове или четенето на текст влияе на точността?

4. Самооценка на когнитивното и здравословно състояние при пристъпно-ремитентна множествена склероза.

III. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Посочените приноси обогатяват съществуващите знания в областта на медицинската психология. Основните научни резултати са представени на 12 участия в международни научни прояви и 8 участия в национални научни прояви, както и в реализацията на 1 национален проект.

Забелязани са 10 цитирания на представените за рецензиране публикации в чужди бази данни.

IV. Критични бележки за представените трудове

Нямам съществени критични бележки във връзка с научното оформление и изложение на представените трудове.

V. Заключение

Характерно за научното творчество на доц. д.пс.н Иван Александров е умелото съчетаване на теоретични, методологични, практически и управленски въпроси на базата на които са изведени

конкретни изводи и обобщения на проблеми от медицинската психология. Определено значение за това има, личното участие на кандидата в проведените изследвания. В този смисъл доц. д.пс.н Иван Александров показва значителен придобит опит и практика в областта на медицинската психология.

VI. Оценка на кандидата

Всичко изложено дотук, ми дава достатъчно основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да подкрепят избора на доц. д.пс.н. Иван Стоянов Александров за заемането на академичната длъжност „професор” в МУ „Проф. д-р П. Стоянов” - Варна по обявения конкурс.

Член на журито: .....

(проф. д.ик.н. Красимир Марков Марков)

Дата: 25.07.2018 г.